

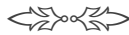

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Διεθνές Συνέδριο

Το αρχαίο δράμα στην εκπαίδευση. Από την αρχαιότητα έως σήμερα

Πάτρα, 24-25 Μαΐου 2024

International Conference

Ancient Drama and Education. From Ancient Times until Today

Patras, 24-25 May 2024

Διεθνής επιστημονική διημερίδα που διοργανώνεται από το Ινστιτούτο Αρχαίου Θεάτρου του Πανεπιστημίου Πατρών σε συνεργασία με το ΠΜΣ «Το αρχαίο ελληνικό θέατρο και η πρόσληψή του» του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών.

An International Conference organized by the Institute of Ancient Theatre of the University of Patras in collaboration with the Postgraduate programme “Ancient Greek Theatre and its Reception” of the Department of Theatre Studies, University of Patras.

Παρασκευή, 24 Μαΐου (Συνεδριακό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών)

Friday, 24 May (Conference Centre, University of Patras)

Έναρξη – Χαιρετισμός από τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών

Καθηγητή κ. ΧΡΗΣΤΟ ΜΠΟΥΡΑ 14.00–14.30

Α΄ Συνεδρία – Session A: 14.30–15.50

Η παιδευτική διάσταση του δράματος στην κλασική εποχή /
The educational aspect of Greek drama in classical antiquity

Προεδρία/Chair: ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ

DAVID ROSENBLOOM: «“Shame no longer remains in all Greece”: *Aidōs* and the
Reproduction of Athenian Democratic Political Culture in the Theater»

MONICA CENTANNI: «Greek Theatre in the 5th Century: *vita activa* and Augmented
Reality»

ELIZABETH SCHARFFENBERGER: «Euripides, Tragedy, and Education in Aristophanes’
Thesmophoriazusae»

Β΄ Συνεδρία – Session B: 15.50–17.10

Ο (παιδευτικός) κανόνας και η υπέρβασή του /
The (educational) canon and its transcendence

Προεδρία/Chair: ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ

ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ – ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΣΙΤΣΙΡΙΔΗΣ: «Beyond the Canon: The Role of Non-
Select Euripidean Plays in the Education of Antiquity»

ΣΟΦΙΑ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ: «The Didacticism of Greek Drama in Galen»

ANNA ΝΟΒΟΚΗΑΤΚΟ: «Reception and Immersive Theatre: Contemporary Performances
of Greek Dramatic Fragments»

Διάλειμμα – Interval: 17.10–17.30

Γ΄ Συνεδρία – Session C: 17.30–18.50

Κωμωδία και εκπαίδευση – άλλοτε και τώρα /
Comedy and education – then and now

Προεδρία/Chair: ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΣΙΤΣΙΡΙΔΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ: «Από τις ρητορικές σχολές στη σάτιρα του Λουκιανού: Ο Μένανδρος στην εποχή της Δεύτερης Σοφιστικής»

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΑΚΗΣ: «*Δάσκαλε που δίδασκες...*» Η πικρή απουσία του Αριστοφάνη από τη σχολική εκπαίδευση»

ΚΛΕΙΩ ΦΑΝΟΥΡΑΚΗ: «*Θεσμοφοριάζουσες* του Αριστοφάνη για νέους: διαθεματικές διδακτικές προσεγγίσεις αρχαίου δράματος και πολιτειότητας»

19.00

Δρώμενο α΄: *ΐγιε Δάλιε Παιάν* – ρυθμική-μετρική απόδοση της παρόδου του *Οιδίποδα Τυράννου*: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ (σκηνοθεσία) και Φοιτητική Ομάδα «Πάροδος»

Σάββατο, 25 Μαΐου (Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών)

Saturday, 25 May (Archaeological Museum of Patras)

Δ΄ Συνεδρία 9.30–11.15

Αρχαίο ελληνικό δράμα και σύγχρονο σχολείο /
Ancient Greek drama and modern school

Προεδρία/Chair: ΣΟΦΙΑ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΜΑΡΙΖΑ ΦΟΥΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: «Η διδασκαλία του αρχαίου δράματος στο Γυμνάσιο ως πεδίο «σύντηξης οριζόντων». Οι κατευθύνσεις του νέου Προγράμματος Σπουδών (2022)»

ΕΛΕΝΗ ΚΟΛΛΑ: «Βέλτιστες παιδαγωγικές πρακτικές διδασκαλίας του αρχαίου δράματος: Προκλήσεις και προεκτάσεις του νέου Προγράμματος Σπουδών (2022). Το παράδειγμα της Άλκηστης του Ευριπίδη»

ΑΓΙΣ ΜΑΡΙΝΗΣ: «Χορική πολυφωνία και διακειμενικότητα: προτάσεις για μια ανανεωμένη προσέγγιση της λυρικής πτυχής της αρχαίας τραγωδίας»

ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ: «Τα συλλογικά συναισθήματα στις *Τρωάδες* του Ευριπίδη και η παιδαγωγική τους διάσταση στο σύγχρονο σχολείο»

Ε΄ Συνεδρία 11.15–12.30

Αρχαίο δράμα και εκπαίδευση: πειραματικές προσεγγίσεις
Ancient drama and education: experimental approaches

Προεδρία/Chair: ΑΓΙΣ ΜΑΡΙΝΗΣ

ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ: «Η διδασκαλία του αρχαίου δράματος μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.)»

ΚΑΤΙΑ ΣΑΒΡΑΜΗ: «Ancient Dramatic Chorus: A Contemporary Approach»

ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΟΛΑΝΑΚΗΣ: «Blind Date with Antigone in Bohemia – A Socially Engaged and Community Specific Project»

Διάλειμμα – Interval: 12.30–12.50

ΣΤ΄ Συνεδρία 12.50-14.00

Αρχαίο δράμα και καλλιτεχνική έκφραση στην εκπαίδευση /
Ancient drama and artistic expression in education

Προεδρία/Chair: ΚΑΤΙΑ ΣΑΒΡΑΜΗ

ΜΑΡΙΑ ΦΡΑΓΚΗ: «Το αρχαίο δράμα στα προγράμματα σπουδών των καλλιτεχνικών σχολείων της Ελλάδας»

ΙΩΑΝΝΑ ΡΟΪΛΟΥ: «Δημιουργική έκφραση και αρχαίοι δραματικοί μύθοι: πράξη και σημασία στην εκπαίδευση»

ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ – ΛΙΛΑ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕΛΙΤΗ: «Το έκθεμα επί σκηνής. Αρχαίο Θέατρο και Μουσείο»

14.00

Δρώμενο β΄: «Δυο χορικά του Έρωτα» από τις τραγωδίες *Αντιγόνη* του Σοφοκλή (μετάφραση ΝΙΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ) και *Μήδεια* του Ευριπίδη (μετάφραση Θ. Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ). ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (σκηνοθεσία) με φοιτητές του ΤΘΣ και τον συνεργάτη του ΕΣΠΛΟ ΝΙΚΟ ΛΥΜΠΕΡΑΤΟ, χορευτή-χορογράφο.

14.30

Περιήγηση στις Μόνιμες Συλλογές του Μουσείου στο πλαίσιο της δράσης «Πολιτιστικές Διαδρομές – Walk the Route»

15.00 Ελαφρύ Γεύμα – Light Meal

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΣΙΤΣΙΡΙΔΗΣ, Καθηγητής Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών
ΕΥΦΗΜΙΑ ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ, Καθηγήτρια Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών
ΑΓΙΣ ΜΑΡΙΝΗΣ, Αναπλ. Καθηγητής Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΓΙΣ ΜΑΡΙΝΗΣ, Αναπλ. Καθηγητής Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών
ΚΑΤΙΑ ΣΑΒΡΑΜΗ, Αναπλ. Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών
ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών
Πανεπιστημίου Πατρών

SCIENTIFIC COMMITTEE

STAVROS TSITSIRIDIS, Professor, University of Patras, Department of Theatre Studies
EFFIMIA KARAKANTZA, Professor, University of Patras, Department of Philology
AGIS MARINIS, Assoc. Professor, University of Patras, Department of Theatre Studies

ORGANIZING COMMITTEE

AGIS MARINIS, Assoc. Professor, University of Patras, Department of Theatre Studies
KATIA SAVRAMI, Assoc. Professor, University of Patras, Department of Theatre Studies
GEORGIA DIMOPOULOU, Postdoctoral Researcher, University of Patras, Department of
Theatre Studies

Ομιλητές / Speakers

- ΒΟΛΑΝΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ, Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών
- CENTANNI MONICA, Professor, Università Iuav di Venezia
- ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών
- ΚΑΝΕΛΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Διδάσκων, Πανεπιστήμιο Πατρών
- ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- ΚΟΛΛΑ ΕΛΕΝΗ, Δρ Παιδαγωγικής, Επιστημονική Συνεργάτιδα, Εθνικό και
Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕΛΙΤΗ ΛΙΛΙΑ, Υπ. Δρ Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Αρχαιολόγος, Εφορεία
Αρχαιοτήτων Αχαΐας
- ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, Αρχαιολόγος, ΜΑ Μουσειολογίας, Εφορεία Αρχαιοτήτων
Αχαΐας
- ΜΑΡΙΝΗΣ ΑΓΙΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών
- ΝΟΒΟΚΗΑΤΚΟ ΑΝΝΑ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης
- ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΣΟΦΙΑ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
- ΡΟΪΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, Μέλος ΕΕΠ, Πανεπιστήμιο Πατρών
- ROSENBLOOM DAVID, Professor, University of Maryland, Baltimore County
- ΣΑΒΡΑΜΗ ΚΑΤΙΑ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών
- SCHARFFENBERGER ELIZABETH, Senior Lecturer, Columbia University
- ΤΣΙΤΣΙΡΙΔΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών
- ΦΑΝΟΥΡΑΚΗ ΚΛΕΙΩ, Επίκουρη Καθηγήτρια, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών
- ΦΟΥΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΖΑ, Καθηγήτρια, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- ΦΡΑΓΚΗ ΜΑΡΙΑ, Μέλος ΕΕΠ, Πανεπιστήμιο Πατρών